

A Városvédők Frakciójának hozzászólása a képviselő-testület 2007. július 19.-i testületi ülése 5., “Kötvény kibocsátása” című napirendi pontjához

Mindenekelőtt tisztázni kellene, hogy az előterjesztő szerint miről is kell döntenie a testületnek, ugyanis az előzetesen kiküldött írásos anyag még olyan minimális elemeket is nélkülöz, mint a határozati javaslat. Egy ilyen nagy horderejű napirendi pontnál ez véleményünk szerint megengedhetetlen mulasztás, hiszen lehetlenné teszi azt, hogy eldöntse az ember, hogy milyen szempontok szerint kell értékelni az anyagot.

A magyarországi GDP több mint egy tizedét költik el a helyi önkormányzatok, ennek ellenére a magyar kötvénypiacon 5 bankra koncentrálódik a magyar kibocsátások 98%-a. Ezek közül az OTP, az Erste, és a **saját számlavezető bankunk, a CIB nem kívánt kötelező érvényű ajánlatot tenni részünkre**. A CIB esete jelzés értékű is lehet, hiszen ő a város számlavezető bankja. Az előterjesztésben a Raiffeisen és a K&H közel azonos paritású ajánlatokat tett, ezek közül bármelyiket fogadjuk el, ugyanazon -alábbiakban részletezett- kérdések, problémák merülnek fel.

Nagyon hiányoljuk, hogy míg a költségvetésünkhöz egy külső auditor szakvéleményét mindig kötelező kikérni, addig a költségvetésünkkel összemérhető nagyságú pénzügyi tranzakciónál, ami ráadásul **úgy növeli meg jelenlegi kezelhetetlen hitelállományunk minimum további fél milliárd hitellel** (ami könnyen másfél milliárd is lehet), hogy már a korábbi költségvetéseinkben is meghaladták a hitelfelvételeink a törvényileg előírt maximumot, azaz a saját bevételeink 70%-át.

A Raiffeisen svájci frankban adja a hitelt, ezért komoly árfolyamveszteség érheti az önkormányzatot! A magyar gazdaság ugyanis a gödi önkormányzathoz hasonló válságban van. A magyar forint ezért előbb-utóbb mélyrepülésbe fog kezdeni, ami a deviza alapú hiteleknél elég súlyos terheket fog róni a devizaadósokra. Ezzel pedig új, sikamlós területre értünk: az önkormányzatnak devizaspekulációra lesz szüksége még a Raiffeisen szerint is. Akkor, amikor mi még a forintban való gazdálkodásban is megbuktunk.

A jelen kötvénykibocsátás azért merül fel, mert a város immár képtelen finanszírozni saját működését, adósságspirálban van. Azt is mindenkinek látnia kell, hogy **nem kapunk ingyen semmit. Különösen nem bankoktól**. Ezért tisztán kell látnunk a kötvénykibocsátásból származó bevételek sorsát.

- Milyen terheket ró ez a következő önkormányzatra? Ugyanis a kötvénykibocsátás anyagi terhei, azaz a tőketörlesztés mindkét ajánlatnál pontosan a következő ciklus elejére esik. Azaz a már most is **kezelhetetlen adósságaink törlesztését átruházzuk a következő ciklusra**. Ráadásul ha nem vigyázunk, akkor az könnyen **teteszes adóssággal meg is növeljük**.

- **Milyen célokra kerülnek felhasználásra** a felszabaduló erőforrások? **Erről egyetlen szó sincs az előzetes anyagban**, pedig ez az egyik legfontosabb szempont. Ha ugyanis a kötvénykibocsátásból származó szabad felhasználású erőforrásokat feléljük, akkor a vetni való búzát éljük fel. Nem lesz miből bevételeket generáló fejlesztéseket megvalósítani.

- A kötvényekből származó bevétel jelentő része adósságállományunk kiváltását szolgálja. Az adósságállomány két fő részből áll. A korábbi beruházások által generált adósságok és a likvid adósságállomány.

A fentiek alapján a kötvényekből származó bevétel három felé osztható:

1. A korábbi beruházásokból származó adósságállomány konszolidálása.
2. A likvid adósságállományunk konszolidálása.
3. Szabad felhasználású állomány, ami burkolt hitelfelvételnek felel meg.

0. Ezen három tétel esetén különböző szempontok érvényesülnek, ezért első határozati javaslatunk az, hogy a kötvénykibocsátást is három részletben szavazzuk meg. Szavazzunk külön a beruházási hitelek kiváltására allokált kötvénykibocsátásról, a likvid adósság kiváltására szolgáló kötvénykibocsátásról és végezetül egy szabad felhasználású kötvénykibocsátásról.

1. Következő határozati javaslatunk az, hogy szavazzunk a beruházási hitelek kiváltására allokált kötvénykibocsátásról oly módon, hogy tételesen megjelöljük, mely hitelek kerülnek kiváltásra. Egyúttal kérjük fel a polgármester urat, hogy a tegye meg a szükséges intézkedéseket ezen adósságállomány kiváltására.

A 2. pont kapcsán ki kell emelni, hogy a ciklus elején a likvid adósságunk 409 millió volt. A képviselő-testület 2007. elején egy **egymilliárdos likvid hitelkeret** létrehozásáról döntött akkor, amikor az OTP-tól a CIB-hez tette át a számlavezetését. (Egyik bank sem adott ajánlatot kötvénykibocsátásra, holott az OTP a két legnagyobb kötvény kibocsátó bank egyike.) Akkor konkrétan elhangzott a kérdés, hogy ez hitelfelvétel-e. Akkor a polgármester úr egyértelműen azt válaszolta, hogy nem, ez csak a keret, amit nem kell feltétlen kihasználni. A testület ezek után megszavazta a keretet, **amit azóta a jelenlegi városvezetés teljesen kimerített** úgy, hogy sohasem került a testület elé ezen hitelfelvelelekről való döntés.

Tisztán kell látnunk, hogy ezen likvid keret kiváltása azt jelenti, hogy egyrészt jóváhagyjuk, hogy a városvezetés úgy vett fel félmilliárd forint hitelt, hogy arról sosem kérte ki a testület véleményét. Ez akkor rendben is lenne, ha ezek a hitelek a likviditási jellegüknek megfelelően visszafizetésre kerültek volna. Azonban nem ez történt, sőt, most **ezek hosszú távú hiteleké történő átforgatásáról van szó.**

Másfelől ezen likvid adósság kiváltása nem jelenti a korábban megszavazott egymilliárdos likvid keret megszüntét. A fentiek tükrében ez azt jelentheti, hogy a városvezetés kap egy olyan hihetetlen nagyságú egymilliárdos hitelkeretet, aminek elköltéséről eddig sem számolt be.

2. A likvid adósságállomány kiváltásával kapcsolatosan határozati javaslatunk az, hogy likvid adósságállomány kiváltására szolgáló kötvénykibocsátás összegszerűen kerüljön megjelölésre, és ezzel egyidejűleg állapítsuk meg, hogy a további likvid hitelek felvétele tekintetében a képviselő-testület kell döntsön a jövőben.

Végezetül a 3. pontnál olyan kötvény kontingensről van szó, amely bevételeinek sorsa a legkisebb mértékben sem tisztázott. Az egyik bank például tőkeforgatásos, árfolyamnyereséges ügyleteket emleget, ahol akár naponta lehet konvertálni a valutát. Ez pedig semmi más, mint valutaspekuláció, és egy önkormányzat esetén semmi máshoz nem vezethet, mint súlyos anyagi károkhoz. További fontos szempont, hogy a jelenlegi költségvetés előre tudható módon százmilliós nagyságrendű hiányt fog mutatni az év végére. Ezt miből fogjuk fedezni?

További érdekes kérdés ezen kontingens mértékének meghatározása! Megjegyzendő, hogy még tavaly júniusban is mindössze 18 milliárd volt az ország összes(!) önkormányzatának kötvénykibocsátása. (Így a magyar önkormányzatok a bankrendszerrel szemben fennálló kötelezettségei (összesített hitel- és kötvényállomány alapján) 207 milliárd forintot (hozzávetőlegesen 800 millió eurót) tesznek ki. Ez a magyarországi bankok eszközeinek 1,18%-a.)

Mindkét bank 2750 millió forintnyi kontingenst ajánlott meg. Ez országosan is kiugró. Még akkor is, ha az elmúlt egy évben felgyorsultak az önkormányzatok kötvénykibocsátásai. Ezt igazolja az is, hogy a Raiffeisen nyilván a legnagyobb kötvény kibocsátásait adta meg referenciaként. De még ebben a listában sem szerepel ekkora mértékű kötvénykibocsátás:

- Szigethalom Város Önkormányzata - CHF 5,7 millió - 2007. január;
- Gyöngyös Város Önkormányzata - CHF 4.322.766 - 2006. szeptember;
- Gödöllő Város Önkormányzata - 800 millió Ft-nak megfelelő CHF - 2006. április;
- Sopron MJV Önkormányzata - CHF 6.392.434 - 2006. július
- Székesfehérvár MJV Önkormányzata - CHF 7.636.404 - 2006. július
- Budapest XII. kerület Hegyvidék Önkormányzata - 2 milliárd Ft-nak megfelelő CHF /I. ütem/
- Budapest XII. kerület Hegyvidék Önkormányzata - 500 millió Ft-nak megfelelő CHF /II. ütem/
- Esztergom Város Önkormányzata - CHF 4 millió - 2006. szeptember
- Kartal Nagyközség Önkormányzata - 4 millió CHF - 2007 június

Látható, hogy a mi kötvényakciónkhoz képest a legnagyobb referencia, a XII. kerület is lemarad negyed milliárddal. Esztergom, Gödöllő -amelyek Gödnél sokkal nagyobb városok- is majd egy nagyságrenddel kisebb volumenű kötvénykibocsátást mertek csak véghezvinni. Ez szintén óvatosságra kell intsen. Különösen úgy, hogy nekünk nincs semmilyen tapasztalatunk kötvénykibocsátás terén.

Lehetséges felhasználási területek:

- Önerős beruházások. Ez csak igen kivételes esetben lehet támogatandó.
- Költségvetési hiány csökkentése, megszüntetése. Nem világos, hogy ez másképp megoldható-e.
- Pályázati önrész biztosítása. Ez sok pénzt hozhat, de akkor is csak a meglévő források felélése. Ezzel együtt konkrét fejlesztési célok érdekében szükséges felvállalni.
- Bevételelnövelő beruházások. Mindenképpen támogatandó.

Nem szabad elfelejteni, hogy magának a **kötvénykibocsátásnak is igen komoly ára van**, min. 10 millió, de a Raiffeisen esetén a 2.7 milliárd 1.4%-a, ami 46 millió forint!

3. A szabad felhasználású kötvénykibocsátással kapcsolatos határozati javaslatunk az, hogy az összegszerűen meghatározandó kontingens bevétele kerüljön külön számlára és abból csak a képviselő-testület minősített többségű szavazatával, meghatározott célokra lehessen kifizetéseket eszközölni.

Utószó: Már a nyolcvanas években sor került önkormányzati kötvény-kibocsátásokra, amelyeket a helyi lakosság kedvezően fogadott, de hosszabb távon ezek nem váltották be a várakozásokat. Ezzel együtt Göd eladósodottságát figyelembe véve a kötvénykibocsátás jelen helyzetünkben az atomenergia felfedezéséhez lehetne talán hasonlítani. Nagy jelentőségű és jó megoldást kínálhat a jelenlegi égető problémákra. Azonban ahogy az atomenergiában, úgy a kötvénykibocsátásban rejülő lehetőségek jó, vagy rossz kihasználása a politikusokon múlik. Nem mindegy, hogy atomerőművet, vagy atombombát építünk. Sőt a hasonlat arra is alkalmas, hogy megmutassa nem elég jó szándék, mert a megfelelő elővigyázatosság nélkül épített csernobili atomerőmű vált majdnem atombombává és okozott súlyos, hosszútávú károkat. Ezt a fenyegető veszélyt kell elkerülnünk.

VárosVédők Frakciója

